

ΕΝΤΗΕΤΟ.28

2.3.1937: Ο ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΛΕΟΝΤΙΟΣ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΞΟΡΙΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΜΑΚΑΡΙΟ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΣΙΝΑΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ ΔΥΝΑΤΗ Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Ο Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου, Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος, έφθασε στον Πειραιά με το ελληνικό πλοίο "Αττική" και πάλι τον Οκτώβρη του **1937** για να ξεκαθαρίσει μαζί με τον εξόριστο Μητροπολίτη Κερύνειας Μακάριο Μυριανθέα το θέμα της διενέργειας εκλογών για την ανάδειξη Αρχιεπισκόπου για τον χηρεύοντα θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα από το **1933** μετά το θάνατο του Κυρίλλου Γ.

Ο Λεόντιος είχε στο πλοίο συσκέψεις με τον Κηρυχναίως Μακάριο παρόντων των ελλαδιτών καθηγητών Κωνσταντίνου Μ. Ράλλη, καθηγητή του εκκλησιαστικού δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και Αμίλκα Αλιβιζάτου, Καθηγητή του Κανονικού Δικαίου στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών στις οποίες αποφασίστηκε όπως εκτός από τον Μητροπολίτη Τραπεζούντος Χρυσάνθο που αποφάσισε ο Κυρηναίως Μακάριος να τον αντιπροσωπεύσει στη Σύνοδο της Ιεράς Συνόδου μια και αυτός δεν μπορούσε να παραστεί, να κληθεί και ο Αρχιεπίσκοπος Σινά Πορφύριος (Σινά ή Σιναίου Πορφύριος) που βρισκόταν εκείνη την περίοδο στην Αθήνα.

Στη σύσκεψη ξεκαθάρισαν και άλλα θέματα όπως το θέμα του ποιος ήταν ο Τοποτηρητής, του Μητροπολιτικού Θρόνου Κιτίου μετά το θάνατο λίγο νωρίτερα του επίσης εξορίστου Μητροπολίτου Νικόδημου Μυλωνά στα Ιεροσόλυμα. Οι δυο Κύπριοι Ιεράρχες αποφάσισαν ότι Τοποτηρητής του θρόνου Κιτίου ήταν και πάλι ο Λεόντιος, ο οποίος τώρα καλείτο να εκδόσει εγκυκλίους για όλες τις

Μητροπόλεις.

Για τη Μητρόπολη Πάφου θα την εξέδιδε ο ως Μητροπολίτης της, για τη Μητρόπολη Κιτίου ως Τοποτηρητής και για την Περιφέρεια Αρχιεπισκοπής επίσης ως Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου.

Για την επαρχία Κερύνειας θα εξέδιδε την εγκύκλιο με εξουσιοδότηση του Μητροπολίτη Κυρηνείας.

Λεπτομέρειες των συσκέψεων και αποφάσεων δημοσιεύθηκαν στον "Απόστολο Βαρνάβα" εκφραστικό όργανο της Εκκλησίας της Κύπρου στο τεύχος **12** του Δεκεμβρίου του **1939**:

"Κατά το τελευταίο δικαήμερο του Οκτωβρίου του **1937** ο Σεβασμιώτατος Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου Μητροπολίτης Πάφου Κύριος Λεόντιος μετέβη εις Αθήνας προς συνάντησιν του εκεί ο εν υπερορία διαμένοντος Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρηνείας Κυρίου Μακαρίου.

Οι δύο Μητροπολίται συνειργάσθησαν εν Αθήναις επί δεκαπενθήμερον προς λύσιν του Αρχιεπισκοπικού θρόνου Κυπρου. Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος, αφ' ετέρου δ' ότι Επίσκοπος δέον να είναι το τρίτον μέλος της εκλογικής συνόδου προς ανάδειξιν Αρχιεπισκόπου Κύπρου. Ως τοιούτος δε συμφώνως προς την γνωμοδότησιν ταύτην ωρίσθη υπό των αγίων συνοδικών Κύπρου ο Αρχιεπίσκοπος Σιναίου, Κύριος Πορφύριος, αποφασισθέντος ίνα αμέσως διενεργηθή η εκλογή Αρχιεπισκόπου. Ούτως η προς ανάδειξιν Αρχιεπισκόπου Κύπρου εκλογική Σύνοδος θα απετελείτο εκ του Αγίου Πάφου και Τοποτηρητού της Αρχιεπισκοπής Κύπρου Κυρίου Λεοντίου, εκ του Αγίου Τραπεζούντος κυρίου Χρυσάνθου, ως αντιπροσώπου του Μητροπολίτου Κυρηνείας κυρίου Μακαρίου και εκ του Αρχιεπισκόπου ο Σιναίου Κυρίου Πορφυρίου.

Αφού δ' εν συνεργασία οι δύο Μητροπολίται της Εκκλησίας Κύπρου, οι Άγιοι Πάφου και Κυρηνείας διηυθέτησαν πάντα τα προκαταρκτικά της εκλογής, ο Άγιος Πάφου, επανήλθεν εξ Αθηνών εις Κύπρον κατά το πρώτον δεκαήμερον του Νομβρίου, ενώ οι Άγιοι

Τραπεζούντος και Σιναίου εφρόντιζον περί θεωρήσεως των διαβατηρίων αυτών, όπως αφιχθώσι το συντομώτερο εις Κύπρον προς εκλογήν Αρχιεπισκόπου.

Ενώ ακόμα ο Λεόντιος βρισκόταν στην Αθήνα συνετάχθη και η επιστολή-πρόσκληση προς τους Τραπεζούντος Χρύσανθο και Σιναίου Προφύριο, όπως μετάσχουν στην Ιερά Σύνοδο της Κύπρου για εκλογή Αρχιεπισκόπου.

Αναφερόταν στην πρόσκληση που στάληκε στις **2** Νοεμβρίου προς τον Άγιο Τραπεζούντος (Περιοδικό Απόστολος Βαρνάβας Δεκέμβριος **1939**):

Εν Αθήναις τη 2 Νοεμβρίου, 1937

"Σεβασμιώτατε εν Χριστώ τῷ Θεῷ ἀγαπητέ ἀδελφέ και συλλεΐτουργε Μητροπολίτα Τραπεζούντος, Κύριε Χρύσανθε, Ἀποκρισάριε του Οικουμενικοῦ Πατριαρχείου εν Αθήναις, την Ὑμετέραν Σεβασμιότητα εν κυρίῳ Ἰησοῦ κατασπαζόμενοι υπερῆδιστα προσαγορεύομεν.

Ο εν Χριστῷ ἀγαπητός ἀδελφός Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηναίας κύριος Μακάριος παρεκάλεσεν ἡμᾶς διὰ της ἀπὸ **8** Νοεμβρίου **1937** ἐπιστολῆς αὐτοῦ, ἧς ἀντίγραφον ἐσωκλείομεν ὡς καλέσωμεν την Ὑμετέραν περισπούδαστον σεβασμιότητα ὡς ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ πρὸς ἀπαρτισμόν της ἀπαραιτήτου Κανονικῆς Συνόδου πρὸς ἐκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου,

Σπεύδομεν λοιπὸν νὰ προσκαλέσωμεν και δε προσκαλούμεν Αὐτήν δια τούδε του Κανονικοῦ ἡμῶν προσκλητηρίου γράμματος ὡς φιλαδέλφως ἀποδεχόμενη την πρόσκλησιν κατέλθη το ταχύτερον εις Κύπρον ὡς ἀντιπρόσωπος του Ἁγίου Κυρηναίας Κυρίου Μακαρίου μετ' ἀπολύτου εν παντί ἀφορώντι την προκειμένην ἐκλογήν πληρεξουσιότητος και συμμετάσχη της εν λόγῳ Κανονικῆς ἐκλογικῆς συνόδου πρὸς ἐκλογήν ἀρχιεπισκόπου και μόνον ταύτης ἔχοντες πρὸς τούτο την τε γνώμην και ἀπόφασιν του Π. Μ. Κυρηναίας κυρίου Μακαρίου και γνωστοποιούντες ὅτι ἐλάβομεν ἤδη ζητήσαντες και την ἐγκρισιν της Α.Θ.Π. του Οικουμενικοῦ Πατριάρχου και της περὶ

Αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου περί καθόδου Αυτής εις Κύπρον.

Επί τούτοις ελπίζοντες ότι ως τάχιστα θα έχωμεν Αυτήν εν Κύπρω και ευχόμενοι ίνα ο Χριστός κατευοδώσῃ τα της αποστολης Αυτής προς όφελος της καθ' ημάς αγιωτάτης Εκκλησίας και περιπτυσσόμενοι αυτήν εν Πνεύματι Αγίω,

Διατελούμεν

της Υμετέρας περισπουδάστου Σεβασμιότητος αγαπητός και όλος πρόθυμος εν Χριστώ αδελφός

+Ο ΠΑΦΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ

Παρόμοια ήταν και η πρόκληση προς τον Άγιο Σιναίου:

Εν Αθήναις τη 2 Νομβρίου 1937

Σεβασμιώτατε εν Χριστώ τω Θεώ ημών αγαπητέ αδελφέ, Αρχιεπίσκοπε Σιναίου Κύριε Πορφύριε,

Την Υμετέραν Σεβασμιότητα εν Κυρίω Ιησού κατασπαζόμενοι, υπερήδιστα προσαγορεύομεν,

Της Αγιωτάτης Εκκλησίας Κύπρου απορφανισθείσης του μακαριστού αειμνήστου αυτής Προέδρου Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυρίου Κυρίλλου του Γ και έτι νεωστί προς Κύριον αποδημήσαντος του μακαριστού ημών εν Χριστώ αδελφού Μητροπολίτου Κιτίου, Κυρίου Νικοδήμου επαπολειφθέντων δε δύο και μόνον συνοδικών Ιεραρχών συμφώνως τω τε Κατασταστικώ της καθ' ημάς Εκκλησίας και τοις Ιεροίς Κανόσιν απαιτείται η πρόσκλησις τρίτου Επισκόπου, ζητουμένου παρά μίας των εγγύς ελληνικών Ορθοδόξων Εκκλησιών προς απαρτισμόν της απαραίτητου Κανονικής Συνόδου προς εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου.

Προσκαλούμεν λοιπόν την Υμετέραν περισπούδαστον Σεβασμιότητα, όπως φιλαδέλφως αποδεχομένη κατέλθῃ το ταχύτερον εις Κύπρον και συμμετάσχη της εν λόγω Κανονικής εκλογικής Συνόδου προς εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου, αποκλειστικώς και μόνον διά ταύτην.

Επί τούτοις ελπίζοντες ότι ως τάχιστα θα

έχωμεν Αυτήν εν Κύπρω και ευχόμενοι ίνα ο Υψιστος ημών έργω προς όφελος της καθ' ημάς αγιωτάτης Εκκλησίας και περιπτυσσόμενοι αυτήν εν Πνεύματι Αγίω

Διατελούμεν

Της Υμετέρας περισπουδάστου σεβασμιότητος αγαπητός και όλος πρόθυμος εν Χριστώ αδελφός

+Ο ΠΑΦΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ

Οι δλο προσκληθέντες απάντησαν θετικά. Ο Τραπεζούντος Χρύσανθος με επιστολή του ιδίας ημερομηνίας (2 Νοεμβρίου) ανέφερε:

Εν Αθήναις τη 2 Νοεμβρίου 1937,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Πάφου, Κύριε Λεόντιε,

Τοποτηρητά της Αρχιεπισκοπής Κύπρου, εν Χριστώ τω Θεώ αδελφέ λίαν αγαπητέ.

Ελαβον την υπό σημερινήν ημερομηνίαν 2 αρξαμένους μηνός και αρ. πρωτ.232 τιμίαν επιστολήν της Υμετέρας περισπουδάστου μοι σεβασμιότητος δι' ης τη αποφάσει και υποδείξει του αγαπητού εν Χω αδελφού Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρηνείας Κυρίου Μακαρίου προσκαλούμαι υπό της Υμετέρας Σεβασσιότητος ίνα αντιπροσωπεύσω τον αδελφόν εν Κύπρω ως μέλος της απαραίτητου προς εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κανονικής Συνόδου, ανατιθεμένης μοι απολύτου εν παντί αφορώντι την εκλογήν ταύτην πληρεξουσιότητος. Ανέγνωσα δε και το επισυνημμένον της επιστολής της Υμετέρας Σεβασμιότητος αντίγραφον του υπό την Αυτήν ημερομηνίαν σχετικού γράμματος του αδελφού.

Εις απάντησιν ανακοινούμαι τη Υμετέρα σεβασμιότητι ότι ευχαρίστως αποδέχομαι την ανατεθείσαν μοι ταύτην αντιπροσωπεΐαν του αδελφού Αγίου Κυρηνείας κυρίου Μακαρίου ως υποχρέωσιν ιεράν, έχων προς τούτο την κανονικήν άδειαν της Α. Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου και της περί αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου εν πρώτη δε ευκαιρία θα καταπλεύσω εις Κύπρον ίνα κατά το

μέτρον της δοθείσης ενί εκάστω και εμοί παρά Θεού χάριτος εκπληρώσω το ανατεθέν μοι έργον εν τη κανονική συνόδω προς ανάδειξιν του Αρχιεπισκόπου της αγιωτάτης Εκκλησίας Κύπρου.

Ευχόμενος ίνα ο κύριος ευοδώση την οδόν μου προς Υμάς διατελώ μετά τιμής και αγάπης βαθείας

Της Υμετέρας περισπουδάστου και Σεβασμιότητας

Ελάχιστος εν Χριστώ αδελφός

✠Ο ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

Εξάλλου ο Σιναίου απάντησε και αυτός θετικά ως εξής:

Τω σεβασμιωτάτω Μητροπολίτη Πάφου κ. Λεοντίω, Τοποτηρητήν του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Κύπρου εν Κυρίω Ιησού τω Θεώ,

Σεβασμιώτατε Τοποτηρητά,

Ελάβομεν την υπό ημερομηνίαν 2 αρξαμένου μηνός τιμίαν της Υμετέρας περισπουδάστου ημίν Σεβασμιότητος επιστολήν, δι'ης γνωρίζει ημίν Αύτη ότι η Αγιωτάτη εν Κύπρω Αποστολική και Αυτοκέφαλος Εκκλησία απορφανισθείσα του κανονικού αυτής Προέδρου διά της τελευτής του εν Μακαρία τη λήξει γενομένου Αρχιεπισκόπου Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου Κυρίου Κυρίλλου στερηθείσα δι' εσχάτως και του αιιδίμου Μητροπολίτου Κιτίου Κυρίου Νικοδήμου, προς Κύριον εκδημήσαντος, έχει ανάγκην τρίτου Επισκόπου, όπως μετά των υπολειφθέντων δύο σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών αυτής καταρτίση την απαραίτητον Κανονικήν Σύνοδον προς εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου, συνωδά τοις Ιεροίς Κανόσι και τω Καταστατικώ της εν Κύπρω Αυτοκεφάλου Εκκλησίας και προσκαλεί λοιπόν την ημών Ταπεινότητα προς συμπλήρωσιν του απαιτουμένου αριθμού Επισκόπων διά την προκειμένην εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου.

Καθηκόντως επί την απάντησιν σπεύδοντες δηλούμεν την Υμετέραν περισπουδάστω ημίν Σεβασμιότητι ότι θεωρούντες της πρόσκλησιν ταύτην ως εξαιρετικήν τιμήν εκ μέρους της αγιωτάτης εκκλησίας της Κύπρου προς την ημών ως καθήκον ιερόν,

αποδεχόμεθα πάνυ προθύμως την αδελφικήν πρόσκλησιν της Υμετέρας λίαν ημίν αγαπητής σεβασμιότητος εν δοξολογία μεν ομοθύμω προς τον Ποιμένα και Επίσκοπον των ψυχών ημών, τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, εν ευχαριστία δε θερμή προς την τιμώνσαν ημάς Αυτοκέφαλον Εκκλησίαν της Κύπρου επί τη γλυκερά δ' ελπίδι ότι η ημετέρα ταπεινή συμβουλή θα συντελέση κατά τι εις την ποθεινήν έκβασιν της ιεράς και σοβαράς υποθέσεως δι' ην προσκαλούμεθα εις Κύπρον, της αναδείξεως δηλονότι του εκλεκτού του κυρίου ως Αρχιεπισκόπου Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου,

Προσεπιδηλούντες δε τη Υμετέρα περισπουδάστω ημίν Σεβασμιότητι ότι εν πρώτη ευκαιρία οψόμεθα την εις Κύπρον αγωγούσης, κατασπαζόμεθα την Πανίερον Αυτής Κορυφήν Φλήματι Αγίω και διατελούμεν.

της Υμετέρας περισπουδάστου ημίν σεβασμιότητος,

αγαπητός εν Χριστό αδελφός και όλος πρόθυμος
Ο ΣΙΝΑΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ